

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρυσχὸν εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν ὑψηλείας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ	Ἑξωτερικοῦ
Ἔτησίᾳ δρ. 16.—	Ἔτησίᾳ δρ. 20.—
Ἑξάμηνος > 8,50	Ἑξάμηνος > 10,50
Τρίμηνος > 4,50	Τρίμηνος > 5 50

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἰσάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ: 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 40. Ἑξωτερικ. λεπ. 45

Φύλλα προσηγοριῶν ἑσῶν, ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐρυκλίδου δρ. 38, παρὰ τὸ Βασιλικόν

Περίοδος Β'.—Τόμος 27ος

Ἐν Ἀθήναις, 25 Ἀπριλίου 1920

Ἔτος 42ον.—Ἀριθ. 21

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ' (Συνέχεια)

Ὅλοι ἐπῆγαν ἐκεῖ πού τελείωνε ὁ ἀγωγὸς καὶ χειροκρότησαν μὲ χαρὰ, ὅταν εἶδαν τὰ πρῶτα νερά νὰ βρέχουν τὸ μέρος τοῦ καναλιοῦ, πού ἦταν πιά ξεκαπαστο. Κι' ἀφοῦ ὁ Ἑρνέστος ἔρριξε μιὰ μικρὴ σημαδοῦρα, οἱ δύο οἰκογένειαι ἀνέβηκαν στὸ ἀμάξι πού περιμένε κεῖ καὶ πού ξεκίνησε γιὰ τὴν λίμνη τῶν Κύκνων, ἐνῶ ὁ Τζάκ ἔτρεχε μπροστά, καθάριζον τὰς καμηλοπούλι του.

Τὸ ἀμάξι ἔτρεξε τόσο γρήγορα ὥστε, ἂν κι' εἶχε νὰ κάμῃ ἕνα γύρο, ἔφθασε στὸ τέλος τοῦ καναλιοῦ ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ πού ἡ μικρὴ σημαδοῦρα ἔφθανε κι' αὐτὴ στὴ λίμνη.

Τὴν χαιρέτησαν μὲ οὐρρα καὶ μὲ ζητωκραυγὰς.

Ὡστε ἡ ὅλη ἐργασία εἶχε γίνῃ ὅπως ἔπρεπε. Ἐφθανε τώρα νὰ σκάψουν μερικὰ ἀνοίγματα στὶς ὄχθες, γιὰ νὰ φεύγῃ τὸ νερὸ καὶ νὰ ποτίζῃ πλούσια τὴν ὁλόγυρα ἐξοχή, ὅς ὅλο τὸ διάστημα τοῦ καλοκαιριοῦ, καὶ τὴν ἐποχὴ ἀκόμη τῆς μελτέρας ξηρασίας.

Ὡς τὴν ἡμέρα αὐτῶν τῶν ἐγκαινίων, εἶχαν περάσει τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ζιφία. Ἄν δὲν συνέβαινε καμμιά ἀργοπορία, κανένα ἐμπόδιο, τὸ πλοῖο θὰ γύριζε σὲ τριπλάσιον χρονικὸ διάστημα. Ὅστερα δηλαδὴ ἀπὸ ἑννιά μῆνες, θὰ τὸ ξανάβλεπαν νὰ μπαίνει στὸν ὅρμο τῆς Σωτηρίας. Δὲν περνοῦσε ἡμέρα χωρὶς νὰ μιλήσουν γιὰ κείνους πού ἔλειπαν. Τοὺς παρακολουθοῦσαν στὸ ταξίδι τους... Νά, ἔλεγον, τώρα θὰ ἔφθασαν στὸ Ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἑλπίδας, ὅπου ὁ Τζέιμς Οὐόλστον περιμένε

τὴν ἀδελφὴν του... Νά, τώρα ταξιδεύουν στὸν Ἀτλαντικὸ κι' ἀκολουθοῦν τὴν ἀφρικανικὴ ἀκτὴ... Τώρα θὰ ἔχουν φθάσει πιά στὸ Πόρτσμουθ... Ἡ Τζέννυ, ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος ξεμπαρκάρουνται καὶ φεύγουν γιὰ τὸ Λονδίνο... Ἐκεῖ ἐπιτέλους ὁ συνταγματάρχης Μόντροξ δέχεται στὴν ἀγκαλιά του τὴν ἀγαπημένην του κόρη, πού δὲν περίμενε νὰ τὴν ξαναῖδῃ ποτέ, καὶ μαζί της, ἐνέεινον πού τὴν

εἶχε σώσει στὸν Ἀναμμένο Βράχο καὶ πού ἐπρόκειτο νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα.

Ἐννιά μῆνες ἀκόμη κι' ὅλοι θὰ γύριζαν στὴ Νέα-Ἑλβετία. Κανένας δὲν θὰ ἔλειπε ἀπὸ τίς δύο οἰκογένειαι καὶ ἴσως, ὑπερὰ ἀπὸ λίγον καιρὸ, θὰ ἦταν ἐνωμένες μὲ δεσμοὺς ἀκόμη στενότερους...

Ἔτσι τελείωσε τὸ ἔτος 1816, πού ἔφερε τόσο σημαντικὰ γεγονότα καὶ πού ἄλλαξε τόσο τὴ θέσιν τῶν πρώτων ἀποίκων τῆς Νέας Ἑλβετίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Πρωτοχρονιά. — Ἐκδρομὴ στὸ Φαλιεργόρστ. — Σχέδιο γιὰ ἐκκλήσι. — Ἐτοιμάζεται ἡ πινάσσα. — Ἀναχώρησις στὶς 15 Μαγίου.

Τὴν Πρωτοχρονιά, οἱ οἰκογένειαι Ζερμάτ κι' Οὐόλστον ἄλλαξαν θερμὰς κι' ἐγκάρδιες εὐχὰς. Ἄλλαξαν ἐπίσης καὶ δῶρα, πού εἶχαν μᾶλλον ἡθικὴ παρά ὑλικὴ ἀξία, — πράγματα τιποτένια, πού ὁ καιρὸς τὰ κάνει πολὺτιμα ἀναμνηστικά.

Ἡ Πρωτοχρονιά αὐτὴ τοῦ 1817 ἦταν κάπως διαφορετικὴ ἀπὸ τίς δώδεκα πού εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν ἀφιζὴ τῶν ναυαγῶν τοῦ Ἀνδρὸ ρδ στὴν ἀκραγιαλιὰ τοῦ Ζελτχάιμ. Κάπως μελαγχολικὴ ἀπὸ τὴν ἐνθούμησιν τῆς πατρίδας, πού πάντα ὁ ξενιτεμένος τὴ θυμᾷται τέτοιαις ἡμέραις περισσότερο. Ἀλλὰ καὶ πολὺ πρὸ χαρούμενη, γιὰτὶ γιὰ πρώτη φορὰ οἱ ἀποικοὶ ἔβλεπαν μπροστά τους τὸ μέλλον ἐξασφαλισμένο.

Ὁ Τζάκ, μὲ τὴ συνήθειάν του ζωηρότητα, ἔλεγε παιδρὰ καὶ ἀστεία. Ὅλοι γελῶσαν μὲ τὴν καρδιά τους. Ὁ κ. Ζερμάτ κι' ὁ κ. Οὐόλστον γελῶσαν. Λίγον καιρὸ ζοῦσαν μαζί, κι' ὅμως

Ὁ πλοῖος τοποθετήθηκε στὸν καταρράκτη... (Σελ. 151, στ. α')

ήταν αγαπημένοι σαν παλιοί φίλοι. 'Η καινή ζωή τους είχε κάνει να γνωρισθούν καλά και να εκτιμηθούν πολύ. 'Ο πρώτος έκανε χάδια της 'Αννας σαν πατέρα της κι' ο δεύτερος έφίλησε τον 'Ερνέστο και τον Τζάκ σαν παιδιά του. Το ίδιο κι' οι δυο μητέρες, που δεν ξεχώριζαν πια ή μια τα παιδιά της άλλης.

Όσο για την 'Αννα Ουόλστον, αυτή φάνηκε πολύ συγκινημένη από τα φιλοφρονήματα που της έκανε ο 'Ερνέστος. Είπαμε πως ο νέος άγαπούσε να καταιγίνεται λίγο και στην ποίηση. Τότε, παραδείγματι, χάρι, που έχασε τον πιστό του γάιδαρο, θύμα του φοβερού εκείνου βοά, του έκανε ένα έπιταφίο σε στίχους πολύ επιτυχημένους. 'Ετσι και τώρα με την ευκαιρία της Πρωτοχρονιάς, έγραψε ένα ωμορφο ποιηματάκι στην 'Αννα Ουόλστον. Την συγχαιρόταν που ξαναβρήκε την ύμνη της στον άερα της Νέας 'Ελβετίας. Και της το διάβασε μπροστά σ' όλους.

—Ναί, την υμνεί... και την ευτυχία! αποκρίθηκε η 'Αννα, αγγαλιάζοντας την κυρία Ζερμάτι.

Η ημέρα εκείνη που ήταν Παρασκευή, γιορτάστηκε σαν Κυριακή, με προσευχές στο Θεό, που τον παρακάλεσαν ελόθερμα για κείνους που έλειπαν και τον έδοξολόγησαν μ' ευγνωμοσύνη για όσα καλά τους είχε δώσει.

'Αξάφια ο Τζάκ έφώναξε:

—'Αμή τὰ ζώα μας;

—Τα ζώα μας... τί; ρώτησε ο κ. Ζερμάτι.

—Ναί... ο Τορκός, ο Φάλλ, ο Μπράουν, οι βόνασοί μας Στούρμ και Μπρούμμερ, ο ταύρος μας Μπρόλλ, η αγελάδα μας Μπιάς, ο άναγρός μας Λάιγτους, τα γαϊδουράκια μας Παάιλ, Φλίγκ, Μπέας, το τακάκι μας Κοκός, το κομηλοπούλι μας Μπραουζέβιντ, ο πίθηκος μας Κνίψ ο β', όλοι τέλος πάντων οι καλοί μας φίλοι, δίπυδες και τετράπυδες...

—'Οχι, δά, Τζάκ! είπε η κυρία Ζερμάτι. Δεν πιστεύω νύχτε την αξίωση να καταιβάξω ο 'Ερνέστος την ποίησή του στους σταύλους και στην αυλή!..

—'Οχι βέβαια, μητέρα! ούτε πιστεύω ότι τα καλά μας ζώα θα τα συγκινοῦσαν πολύ οι ώμορροι στίχοι του 'Ερνέστου! Μου φαίνεται όμως ότι μπορούσαμε να τα καμουμε να γαρουν κι' αυτά Πρωτοχρονιά με διπλή μερίδα τροφής.

—'Ο Τζάκ έχει δίκιο, είπε ο κ. Ουόλστον. Σήμερα πρέπει να περιποιηθώμαι ξεχωριστά και τα ζώα μας.

—Και το τακάκι και τον κομηλοπούλο της Τζέννυ! φώναξε η 'Αννα Ουόλστον.

—'Εννοείται! δὲ θα ξεχάσουμε τους προστατευμένους της αγαπητής μας Τζέννυ.

—Κι' αφού είναι σήμερα Πρωτοχρο-

νιά για όλο τον κόσμο, επρόσθεσε η κυρία Ζερμάτι. ας συλλογισθούμε κι' εκείνους που μάς άφταναν και που βέβαια θα μάς συλλογίζονται αυτή τη στιγμή.

Κι' η σκέψη των ἀποίκων της Νέας 'Ελβετίας πέταξε τρυφερή και συγκινημένη προς τους αγαπημένους επιβάτες του «Ειφία»...

Έπειτα περιποιήθηκαν τα πιστά τους ζώα, τα φίλεψαν, τα χαϊδεψαν, τα έκαμαν να καταλάβουν ότι κάτι έκτακτο συνέβαινε την ημέρα εκείνη.

Τέλος, οι δυο οικογένειες μαζεύθηκαν στην τραπεζαρία του Φελσενχάιμ κι' έτίμησαν ένα γεύμα λαμπρό. Μερικά ποτήρια εκλεκτό κρασί από κελό που τους είχε προσφέρει ο κυβερνήτης της κορβέτας, έδικλασάσε την ευδιαθεσία τους.

Δὲν επρόκειτο να εργασθῇ κανείς την γιορτάσιμη εκείνη μέρα. Κι' ο κ. Ζερμάτι επρότεινε ένα περίπατο πεζή ως το Φαλκνεγρόστ, — μια ελόκληρη λεύγα, αλλά καθόλου κουραστική, στον ήσυχιο της ωραίας δενδροστοιχίας που έβανε τη χειμωνιάτικη με την θερμή κατοικία.

Ο καιρός ήταν θαυμάσιος. 'Αλήθεια έκανε πολλή ζέση, αλλά τα δένδρα του δρόμου δὲν άφταναν τις ακτίνες του ήλιου να περνούν από τα πυκνά τους φυλλάδια. Και κάτω από την αδιαπέραστο έκείνο θόλο, θα ήταν πολύ ευχάριστος ο περίπατος στο μακρύ ακρογιάλι, με τη θάλασσα δεξιά και με την έξοχη άρτεστέρα.

Ξεκίνησαν κατά τις έντεκα, για να μωρέσουν να μείνουν όλο τάπογευμα στο Φαλκνεγρόστ και να γυρίσουν για το δείπνο. Εκείνο το γρόνο, οι δυο οικογένειες δὲν είχαν καθήσει καθόλου ούτε στο Βάλλντεγκ, ούτε στο Πρόσπεκτ-Χίλλ, ούτε στο 'Εμπερφορτ, γιατί οι κατοικίες αυτές δὲν τις χωρούσαν τώρα κι' έπρεπε να τις μεγαλώσουν, — που θα το έκαναν μετά τον γυρισμό του Ειφία. 'Επρόβλεπαν μαάλιστα πως ο έρχομός και άλλων ἀποίκων θα άλλαζε όλοσ δόλου τη σημερινή κατάσταση της Γής της 'Επαγγελίας.

Βγήκαν από τον φράκτη του λαχανόκηπου, πέρασαν το ρέμμα των Τσακαλιών από το Γεφύρι της Οικογενείας και μπήκαν στην δενδροστοιχία των όπωροφόρων εκείνων, που είχαν θερίψει όπως τα δένδρα των Τροπικών.

Δὲν διαζύνταν πολύ, γιατί σε μία ώρα θα έφταναν στο Φαλκνεγρόστ. Οι σκύλοι Μπράουν και Φάλλ, που έλαβαν την άδεια να ακολουθήσουν τους κυρίους τους, πήγαιναν μπροστά με σκυτήματα χαράς. 'Από κάθε μεριά, άγροι με στάρι, με κριθάρι, με μανιόκα, με πατάτα, έδειχναν τα πλούτη τους.

(Έπεται συνέχεια)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΤΥΦΛΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

Παραμύθι

(Συνέχεια και τέλος σελ. 155)

Έπί τέλους ο λύκος τους ωδήγησε σ' ένα βαθύ σπήλαιο, όπου μια κουκουβάγια ήρθε μπροστά τους.

—Κουκουά! κουκουά! βλέπω και στα σκοτεινά! είπε ο βοσκός, είμαι κουκουβάγια, γιατί πετώ! πετώ! πετώ!

Κι' άμέσως, τα μάτια του έγιναν εσφοροώδη κι' η ράχη του σκεπάστηκε με κάτι μαύρες φεροδγες. Μά πάλι δὲν είδε τί είχε γίνει.

Τότε η κουκουβάγια τον ρώτησε:

—'Αφού είσαι άδελφός μου, τί θέλεις;

—Νερό από γαλαζίο διαμάντι.

—'Ακολουθα με, είπε το νυχτοπούλι και πέταξε στο σκοτάδι, ακολουθούμενο από τον βοσκό.

Έφθασαν στην κορυφή του βουνού, όπου, σε μία χαριτωμένη κοιλάτητα, έλαμπε ένα νερό γαλαζίο.

Μά ο Κρίτος αναγκάστηκε να περιμένη τη νύχτα, γιατί το φως της ημέρας τον πείραζε στα μάτια, για να γείμηση ένα μπουκαλάκι μ' αυτό το θαυμάσιο νερό.

Τότε, τρελλός από τη χορά του, έτρεξε, ή μάλλον πέταξε, ως το παλάτι, και επειδή δὲν ήταν ακόμη φωτισμένο, μπόρεσε και μπήκε χωρίς να παρατηρήσουν την άσχημιά του. Εκεί, ζήτησε να ιδῇ τη βασίλοπούλα και όταν τον πήγαν κοντά της, της έριξε μερικές σταγόνες από το πολύτιμο υγρό.

Άμέσως τότε τα μάτια της Ζιλέττας άνοιξαν, κι' έφώνησε:

—Βλέπω! βλέπω!... 'Ω, σωτήρα μου, όποιος κι' αν είσαι, θα σε παντρευτώ!

Μά βλέποντας το τέρας που ήταν μπροστά της, όπισθοχώρησε με φόβη.

Έκθαμβος, ο Κρίτος κοιτάχθηκε σ' ένα καθρέφτη και τότε μόνο είδε τι φοβερό πλάσμα είχε γίνει. Τρομαγμένος κι' ο ίδιος θέλησε να φύγῃ, μά η μάγισσα που τον είχε ακολουθήσει, τον έκράτησε και είπνε στο βασιλιά:

—'Εδώσατε το βασιλικό σας λόγο πως η κόρη σας θα παντρευτῇ τον σωτήρα της; πρέπει να κρατήσετε την όποτησά σας, είδεμῃ το βασιλείό σας θα καταστραφῇ.

—'Ησυχάστε, μεγαλειότατε, φώναξε ο Κρίτος, ας δίνω πίσω το λόγο σας.

Κι' επειδή η μάγισσα επέμενε θυμωμένη, την εφοβήσε με μία φωνή τόσο τρομερή, ώστε η γρηά τώβαλε στα πόδια.

—'Όσο για μένα, είπε ο βοσκός, δὲν μου μένει πια παρά να πάω να πνιγῶ.

Έτρεξε ίσια μπροστά του κι' έφθασε κοντά σε μία λίμνη. 'Αποφασισμένος να πνιγῇ, και για να είναι βέβαιος πως θα

πή στον πάτο του νερού, πήγε να πάρη μία μεγάλη πέτρα, για να την κρεμάσει στο λαιμό του.

Μά καθώς την ανασήκωνε αυτή την πέτρα, είδε πως ήταν χωμένη στη γῆ. Τραβά και βλέπει να βγαίνει ένα άγαλμα και τότε, κατασυγκινημένος, αναγνώρισε τον μαρμαρένιο ίππότη.

Τον έβγαλε από τη λάσπη, όπου τον είχε άφψει να πέσει και του είπνε:

—'Αχ και να σάκουγα, άντι ν' ακολουθώ τις συμβουλές της μάγισσας!

Κι' έκανε να πέσει μέσα στη λίμνη, όταν το άγαλμα τον έκράτησε:

—Σώθηκες! του είπνε.

Πραγματικώς, το νερό άντανακλούσε την εικόνα του βοσκου και είδε πως είχε ξαναγίνει νέος και ώραιος.

—Παιδί μου, του είπνε τότε ο μαρμαρένιος άνθρωπος, πόσοι σαν και σενα νομίζουν πως με ήπουλα μέσα, πρόστυχα και ταπεινά, ή άποκτησουν ευκολώτερα τη δόξα και τον πλούτο! Το κατορθώνουν κάποτε, μά η πρόστυχιά των μέσων τους τους κάνει σε λίγο να ντρέπονται τον έαυτό τους. Ένῶ εκείνος που ακολουθεί τον ίσιο δρόμο της εργασίας και της τιμιότητος, είναι πάντα άξιος των αγαθών που άποκτά.

Αυτή τη στιγμή, η μάγισσα και οι δαιμονές της πολεμούσαν να κυριεύσουν το βασίλειο. 'Ο Κρίτος λοιπόν άρμησε άπάνω τους και πολεμώντας σαν λεοντάρι, τους ένίκησε. Τον έφεραν θριαμβευτικά στο παλάτι. Παντρεύτηκε την Ζιλέττα και κατόπιν, όταν πέθανε ο πεθερός του, έγινε βασιλιάς, και με τις συμβουλές του μαρμαρένιου ίππότη κυβέρνησε με τόσο φρονιμάδα, ώστε οι υπήκοοί του τον έλάτρευαν.

(Έκ του Γαλλικού)

Κ. Γ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΙ' ΑΥΡΙΟ ΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ...

Ένα μουρμουρητό, μία βουή μακρῷ νῆς κουβέντας, με ναούριζε κάθε βράδυ τη χρονιά εκείνη. Αυτό είχε άρχισει από τα μέσα του Σεπτεμβρίου κι' εξακολουθούσε τακτικά ως τον Τούνιο.

Η καμαρούλα του Σπύρου, του συγκάτοικου και συμμαθητῇ μου, ήταν δίπλα στη δική μου. Έίως τοίχους μόνο μάς χώριζε. Κι' αν κι' αυτός ήταν πὸ λεπτός, θά μπορούσα να ξεκαθαρίζω θυμάσια, από το μουρμουρητό εκείνο και τη βουή, το μάθημά μου της άλλης ημέρας, το μάθημα που τις περισσότερες φορές δὲν έρρόντιζα να το ξέρω καλά πριν πέσω στο κρεβάτι...

Γιατί το μουρμούρημα κι' η βουή δὲν ήταν τίποτ άλλο από το διάβασμα του Σπύρου, που δὲν μπορούσε ποτέ να διαβάσει τίποτα από μέσα του.

Του συγκάτοικου μου, βλέπετε, δὲν

του έφτανε το δειλινό για το διάβασμά του κι' έτσι αναγκαζόταν να παίρνῃ και μία-δυο ώρες από τη νύχτα, για να τ' άποτελειώνῃ.

Πόσες φορές η συνήθεια αυτή του Σπύρου, — να μῃ μπορῇ δηλαδή να διαβάσῃ δυο γραμμές χωρίς να τις άκούσω κι' εγώ σαν ένα μουρμουρητό και μία βουή, — μ' άνάγκασε να πῶ ψέμματα, να τον συκοφαντήσω. Γιατί τί ν' άπαντήσω στη μητέρα μου, σαν με ρωτούσε «πως εγώ πέφτω να κοιμηθῶ κι' ο Σπύρος διαβάσει άκόμα; Τα ίδια μαθήματα δὲν είχαμε;».

Πότε της έλεγα, πως αυτό που διάβαζε ο Σπύρος ήταν τιμωρία, και πότε πως αυτές τάφινε τα μαθήματά του για το βράδυ κι' έπαιζε όλο τάπογεμα, ενῶ εγώ δὲν έβγαίνα ποτέ στην αυλή, αν δὲν τα διάβαζα όλα...

Τί μεγάλα ψέμματα! Μά τινά κάνω; Πως μπορούσα να της πῶ την αλήθεια, πως ο Σπύρος δηλαδή διάβαζε και το βράδυ, γιατί δὲν τον έφταναν οι ώρες του δειλινού;

Έκτός από το φωνακτό αυτό διάβασμα του Σπύρου, άκούγα και τη μητέρα του, δυο-τρεις τουλάχιστο φορές κάθε βράδυ, να του φωνάζη από το κρεβάτι της:

—Φτάνει πιά, παιδάκι μου! Έλα τώρα, σβίσε τη λάμπα και πέσε να κοιμηθῇς. Κι' αύριο μέρα είναι!

Και τη φωνή αυτή την ξεχώριζα καθαρή-καθαρή μέσ' απ' το μουρμουρητό και τη βουή του συμμαθητῇ μου.

Τον «τρωγόταν», βλέπετε, κι' εκείνον ή μητέρα του, όπως και μένα ή δική μου. 'Αλλά για πόσο διαφορετική αίτία!

Έφταναν τέλος πάντων κι' οι έξετάσεις. 'Ε, τότε, «έκκομπανίρισα» κι' εγώ το Σπύρο για λίγες βραδιές. Πέρασαν όμως κι' αυτές και ημερώσε η ημέρα που κι' οι δυο, με τις κόλλες και τα στυπόχαρτα στῶνα χέρι, και το καλαμάρι και την πένα στάλλο, πήραμε το δρόμο για το σχολείο. Πισα είχα να πῶ και να μὸν πουν εκεί! Πως ήθελα να κάνω θόρυβο με το μικρό κοπο που κατέβαλα!..

Σαν συγκάτοικοι που ήσαστε με το Σπύρο, φύγαμε μαζί από το σπίτι. Στο δρόμο ποιος ξέρει τί να σκεπτόταν εκείνος. Γιατί δυο-τρεις λέξεις ανταλλάξαμε όλες-όλες. Τις δικές μου όμως τις σκέψεις τις ξέρετε; Πόθος για επίδειξη στους συμμαθητάς μου με τις γνώσεις μου, καμάρι και τέτοια...

Φτάσαμε στο σχολείο. Τη νευρικήτητα της ώρας άπέχω άκόμα μπορούσε να την καταλάβῃ κανείς.

Ανεβήκαμε και τις σκάλες και μπήκαμε στην τάξη μας. Σμῆνος τότε από

παιδιά μάς εκύκλωσαν και δὲν μάς άφταναν να πάμε στα θρανία μας.

Τί άπογοήτευση όμως! Δὲν άργησα να καταλάβῶ πως όλοι αυτοί το Σπύρο μόνο τριγύριζαν, πως αυτόν ήθελαν, πως αυτόν μόνο εμποδίζαν να φτάσῃ στο θρανίο του. 'Εγώ όποτε ήθελα ήμουν ελεύθερος. Κανείς δὲ μὸνδινε σημασία. Χάρη θά τους έκανα μάλιστα, αν τους άδειαζα τη γωνιά. Τους εμποδίζα, δὲν τους άφίνα να πλησιάσουν το Σπύρο περισσότερο, να τον ρωτήσουν, να του μιλήσουν...

'Α, πόσο τον ζήλευα γι' αυτό!... Τί ευτυχισμένος πὸν ήταν! Τί τιμή να κρέμονται από το στόμα του τόσοι, να θέλουν να τον συμβουλευτόν!

Και πόσο θα ήθελα να ήμουνα στη θέση του! Για κοίταξε: έμένα κανένας δὲν έρχεται να με ρωτήτῃ τίποτα. 'Ενῶ το Σπύρο κοντεύουν να τον σκάσουν με τις έρωτήσεις τους. Του δίνουν μεγάλη σημασία, τον εκτιμῶν, τον τιμῶν...

Και γύρισα το κεφάλι αλλού, για να μῃ βλέπω την ευτυχία του Σπύρου. Κι' εὐθὺς θυμήθηκα τις δυο φωνές, της δυο γρινιές: της μητέρας μου και της δικῆς του. Για πόσο διαφορετικές αίτιες φώναζε καθεμία!

Ξαναγυρίζοντας το κεφάλι στη φωνή κάποιου συμμαθητῇ, ξεναίδα την εικόνα της ευτυχίας του Σπύρου κι' ένοιωσα μὲ άπέραντη μεταμέλεια...

Πόσο ήθελα τώρα να μὸν φώναζε κι' η δική μου μητέρα όπως η μητέρα το Σπύρου: «Φτάνει πιά! Σβίσε τη λάμπα και πέσε να κοιμηθῇς! Κι' αύριο μέρα είναι!»

Ναί, κι' αύριο μέρα είναι. Μά όλες οι μέρες δὲν είναι οι ίδιες. Κι' είναι πράγματα που αν δὲν τάκανες χθες, είναι πολύ άργα να τα κάμης αύριο...

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΣΤΑ ΔΑΣΗ

[του Hugo]

Ποτές μου δὲν πλανήθηκα σ'ατά δάση τα βαθιά, δίχως να νιώθω απόκορη μια φοίκη στην καρδιά, σαν έβλεπα να φρίσσουν τα χορτα και να σειώνται σκέψεις θολές στον άνεμο, που απ' τα κλαριά κρεμίζονται.

Ο Θεός που εκείνος μοναχά κάθε μυστήριο έφνει, έφνει πως ένοιωσα πολλές φορές 'ς αυτά τα μέρη, που λάμπεις από μυστικές άχτίδες με φωτόνια, — πως ένοιωσα να σπαταρούν και ώσαν έμέ να ζῶνε βαλάντιδες έφύπλητες, και να γελοῦν άγάλλαι και τα μιλούν, μες 'στὰ πικρά τα δάση, ή μὸν στην άλλη...

Α. ΜΑΚΡΗ

Μουσικῆς, Κεραλιγνιανῇ Ἐλάτῃ,
Σέλιων Ν. Παγ., Ἰωννῆς Κίτι.,
Γέω-Αἰμῆς, Λυκογιῆς Λάφνῃ,
Ρεῖζα τὰς Αἰωνοθάλασσας.— Ἐξ

